

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างถนนเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน งานก่อสร้างถนนเป็นการพัฒนาขั้นพื้นฐานงานแรกก่อนการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค อื่นๆ เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา และ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ก็จะทยอยตามเข้ามาด้วยเช่นกัน จึงส่งผลให้สภาพความเป็นอยู่ในชุมชนนั้น ๆ สะดวกสบายเพิ่มขึ้น ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างถนนจึงเป็นธุรกิจที่เติบโตไปพร้อมกับความเจริญของประเทศ หากเศรษฐกิจของประเทศรุ่งเรือง การก่อสร้างทางก็จะเติบโตควบคู่กันไป ด้วยอีกทั้งยังจะเอื้อต่อภาคธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาคสถาบันการเงิน และ ภาคแรงงาน ให้ขยายตัวตามไปด้วย ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างถนนเป็นธุรกิจที่แตกต่างจากธุรกิจชนิดอื่น ซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือ เป็นงานที่ใช้บุคคลกรร่วมงานจำนวนมาก หลายสาขาอาชีพ หลายระดับความรู้ความสามารถ มีการเปลี่ยนแปลงนายจ้างได้ง่ายและรวดเร็ว มีแผนการปฏิบัติงานที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เพราะมีตัวแปรที่จะกำหนดการเปลี่ยนแปลงนั้น ได้แก่ ฝนตกหนัก วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างขาดตลาด และความขัดแย้งในการทำงานเป็นต้น สถานที่ทำงานจะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ เมื่อเสร็จโครงการหนึ่งก็ย้ายไปอีกโครงการหนึ่ง ซึ่งอยู่ต่างท้องถื่นกัน จึงต้องมีการขนย้ายปัจจัยต่างๆ และบุคลากรไปด้วยเสมอ งานก่อสร้างเป็นงานซึ่งมีอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินสูง มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูง มีการขัดแย้งกันระหว่างผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้องค่อนข้างสูงและตลอดเวลาดำเนินการ และ เมื่อเกิดการผิดพลาดของงาน การแก้ไขจะยุ่งยากมากต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง (การบริหารงานก่อสร้าง, วิสูตร จิระคำแก : 2548)

ปัจจุบันประเทศไทยได้ประสบกับภาวะเศรษฐกิจที่มีความสลับซับซ้อนมากมาย ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบจากค่าน้ำมันที่ดูเหมือนจะสูงขึ้นตลอดเวลา เป็นเหตุทำให้กระทบกับต้นทุนในการรับเหมาก่อสร้างถนนโดยตรง การดำเนินนโยบายที่เข้มงวด ในด้านการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน เป็นเหตุทำให้ขาดสภาพคล่องทางการเงินและไม่มีเงินสดหมุนเวียนพอที่จะใช้ในการดำเนินการรับเหมาก่อสร้าง โครงการต่างๆ ได้ ซึ่งปัญหาที่ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างประสบอยู่มีมากมายหลายประการ สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

- ปริมาณงานก่อสร้างในตลาดงานของภาครัฐลดลง เนื่องจากงบประมาณด้านการก่อสร้างของประเทศไทยลดลง

- ปริมาณงานก่อสร้างในตลาดงานของเอกชนลดลงเนื่องจากการหดตัวของเศรษฐกิจและอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มจะสูงขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ผู้ที่คิดจะลงทุนในสิ่งปลูกสร้างไม่กล้าเสี่ยงที่จะลงทุน

- การขาดการสนับสนุนด้านการเงินจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนแหล่งใหญ่ของธุรกิจนี้ ทำให้สภาพคล่องของกิจการลดลง

- ราคาวัสดุก่อสร้างปรับตัวสูงขึ้น อันเนื่องมาจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ทำให้ต้นทุนงานก่อสร้างสูงขึ้น

- ความเชื่อถือของผู้ประกอบการ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ลดลง ทำให้ระบบเครดิตการค้าเสียหาย ความคล่องตัวในการติดต่อการค้าลดลง (มติ ตั้งพานิชย์, 2549:35)

แม้ว่าธุรกิจรับเหมาก่อสร้างถนนจะมีลักษณะเฉพาะและต้องประสบกับอุปสรรคต่างๆ มากมาย แต่ปัจจัยแห่งความสำเร็จและความล้มเหลวของธุรกิจ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานของผู้ประกอบการ ผลการวิจัยที่สนับสนุนประเด็นดังกล่าว เช่น กนกวรรณ กุลชาติชัย (2545) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการบังคับบัญชากับความสำเร็จในงาน และผลสำเร็จในธุรกิจของผู้บริหารธุรกิจก่อสร้างในเขตภาคเหนือตอนบน ข้อค้นพบที่สำคัญจากงานวิจัยนี้ พบว่าลักษณะการบังคับบัญชาบางลักษณะ (แบบทีมงาน เน้นงาน และเน้นคน) มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จในธุรกิจก่อสร้าง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบริหารหรือการจัดการ อันเป็นกระบวนการออกแบบ และรักษาซึ่งสภาวะแวดล้อม ซึ่งบุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นทักษะที่สำคัญและมีจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างถนน

จังหวัดเชียงใหม่ มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมมาเป็นเวลานาน ในปัจจุบันมีการกำหนดวิสัยทัศน์จังหวัด คือ “นครแห่งชีวิตและความมั่งคั่ง” เป้าประสงค์ในการพัฒนาของจังหวัด 7 ประการ ประกอบด้วย 1) เพิ่มมูลค่าการค้าการลงทุน 2) เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว 3) เพิ่มยอดจำหน่ายสินค้า OTOP ในกลุ่มจังหวัด 4) เพิ่มมูลค่าการส่งออกของสินค้าการเกษตรสำคัญ 5) พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ 6) พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และ 7) การแก้ไขปัญหาความยากจน โดยกำหนดยุทธศาสตร์เชิงรุกเป็นการสร้างฐาน เศรษฐกิจใหม่ ยุทธศาสตร์ปรับตัวเพื่อเพิ่มมูลค่าฐานเศรษฐกิจเดิม และยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยสนับสนุนทั้งฐานเศรษฐกิจเดิมและเศรษฐกิจใหม่ให้ยั่งยืน จากความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ และวิสัยทัศน์ในการพัฒนาส่งผลให้ธุรกิจก่อสร้างมีบทบาทในการพัฒนาโดยเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการค้าและการลงทุนประเภทอื่น ๆ เช่น ธุรกิจสปาที่ยังคงมีแนวโน้มเติบโตตาม โรงแรมและรีสอร์ทระดับ 4-5

ดาวที่ขยายตัวไปในเมืองท่องเที่ยวสำคัญรวมทั้งจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้ การขยายตัวอย่างต่อเนื่องทางด้านเศรษฐกิจ และจำนวนประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ธุรกิจก่อสร้างถนนมีแนวโน้มในการขยายตัวขึ้นด้วย (จังหวัดเชียงใหม่, 2549) สำหรับในปัจจุบันมีรายชื่อผู้จดทะเบียนธุรกิจรับเหมาก่อสร้างถนนในจังหวัดเชียงใหม่ 62 ราย (สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดเชียงใหม่, 2549) จากความสำคัญของการจัดการทางธุรกิจที่เป็นปัจจัยสำคัญในความสำเร็จของธุรกิจก่อสร้างถนน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ และเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการศึกษาเพื่อพัฒนาธุรกิจก่อสร้างต่อไป

วัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา

เพื่อศึกษาการจัดการในธุรกิจรับเหมาก่อสร้างถนนของผู้ประกอบการในจังหวัด

เชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงการจัดการทางการเงิน ลูกค้าและตลาด บุคลากร และกระบวนการดำเนินงานภายในของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างถนนในจังหวัดเชียงใหม่
2. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการการของสนับสนุนจากภาครัฐและหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่
3. ได้ข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาเพื่อพัฒนาธุรกิจก่อสร้างในพื้นที่อื่น ๆ และแนวทางในการพัฒนาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่รวมถึง แนวทางการสนับสนุนการปรับปรุงศักยภาพธุรกิจก่อสร้างต่อไป

นิยามศัพท์

การจัดการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างถนน หมายถึง การดำเนินการของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างถนน เพื่อให้ธุรกิจประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยประสานทรัพยากร ได้แก่ เงินทุน กำลังคน เครื่องมือ เครื่องจักร หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้มีการนำมาใช้อย่าง

เหมาะสม โดยหน้าที่ทางการจัดการของผู้ประกอบการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การ
ชักนำ และการควบคุม

ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง หมายถึง การประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างประเภท
ถนนแอสฟัลท์ติกถนนคอนกรีตและรวมถึงการซ่อมแซมถนนในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้ประกอบการ หมายถึง เจ้าของกิจการ หรือ ผู้มีอำนาจตัดสินใจในการบริหาร
จัดการธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ในที่นี้คือเจ้าของกิจการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างถนนในจังหวัด
เชียงใหม่



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved